

listas gali ir turi atlikti. Paprastai tariant, tai tarsi garantas, kad žmogus gaus profesionalias paslaugas, kurias specialistas teikia pagal savo kompetenciją, jos neviršydamas ir, žinoma, visa apimtimi“, – sako O. Vitkūnienė.

Numatyta, kad masažuotojas prieš teikdamas masažo paslaugą, turi sudaryti masažo veiksmų planą, masažo paslaugas teikti pagal savo kompetenciją, užtikrinant teikiamų paslaugų kokybę. Masažuotojas gali dirbti savarankiškai arba medicininės reabilitacijos specialistų komandoje, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros specialistais.

Taip pat numatyta, kad masažuotojai privalo taikyti tik saugius, mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus masažo metodus ir procedūras, naudoti tik saugius ir visus reikalavimus, taikomus Lietuvoje, atitinkančius prietaisus ir priemones.

Be to, numatyta, kad nuo 2020 m. lapkričio 1 d. masažuotojo praktika verstis galės tik tie specialistai, kurie bus įgiję atitinkamą galiojančią licenciją.

Sveikatos apsaugos ministerijos inf.

Patvirtintas skubiosios medicinos pagalbos paramediko kompetencijų aprašas

Sveikatos apsaugos ministerija (SAM) apibrėžė skubiosios medicinos pagalbos paramediko teises, pareigas, profesines kompetencijas ir atsakomybes. Šie specialistai turėtų padidinti greitosios ir skubiosios medicinos pagalbos paslaugas teikiančių specialistų gretas, tad gyventojai skubią kvalifikuotą pagalbą galės gauti greičiau.

Šis ministro įsakymu patvirtintas aprašas įsigaliojo 2019 m. lapkričio 1-ąją.

Sveikatos apsaugos ministro Aurelijaus Verygos teigimu, nuolat tobulėjant sveikatos priežiūros specialistų rengimui šios medicinos normos sukūrimas ne tik išreiškia pasitikėjimą šių specialistų kompetencija, bet ir padidina specialistų, gebančių dirbti pažangaus ir pradinio gyvybės gelbėjimo brigadose skaičių, o taip užtikrinamas geresnis paslaugų prieinamumas gyventojams.

„Ši tvarka leis įdarbinti daugiau kvalifikuotų specialistų, o tai padės didinti greitosios ir skubiosios medicinos pagalbos brigadų skaičių. Taip žengiamas dar vienas žingsnis, jog žmonės, gyvenantys ne tik didmiesčiuose, bet ir atokiuose Lietuvos kampeliuose, skubią pagalbą gautų laiku“, – teigia ministras A. Veryga.

Naujoje tvarkoje nurodomi skubiosios medicinos pagalbos paramediko veiksmai teikiant skubią medicinos pagalbą visų amžiaus grupių pacientams ir savarankiškai skiriant vaistus. Ypač didelis dėmesys skiriamas specialistų gebėjimui skirstyti pacientus pagal jų būklės sunkumą ir užtikrinti atitinkantį gydymo bei priežiūros planą.

Taip pat naujoje tvarkoje nustatyta, kad skubiosios medicinos pagalbos paramedikas turi gebėti įvertinti bei atlikti neatidėliotinus veiksmus, stabilizuojančius paciento būklę, atlikti pirminę ir antrinę paciento apžiūrą, stebėti ir vertinti žmogaus gyvybinių funkcijų rodiklius ir jų pokyčius, valdyti ekstremalias situacijas, įvertinti ir optimaliai valdyti įvykio vietoje esančius resursus, nustatyti ir organizuoti papildomų pajėgų atvykimą į įvykio vietą.

Stebėjant užtikrinti sklandų greitosios ir skubiosios medicinos pagalbos paslaugų teikimą, svarbus ir visuomenės medicininis raštingumas. Neatsakingai kviesdami greitąją pagalbą, nesant sveikatai ar gyvybei žalingų reiškinų, rizikuojame, jog greitoji pagalba nespės padėti žmonėms, kurių gyvybei gresia pavojus.

Sveikatos apsaugos ministerijos inf.

Pokyčiai teikiant skubiąją pagalbą

Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Akreditavimo tarnyba) atkreipia dėmesį, kad nuo šių metų lapkričio 1 d. įsigalioja skubiosios medicinos pagalbos ir priėmimo skyrių nauji reikalavimai. Skubioji pagalba skirstoma į kelis lygius ir gali būti teikiama ne tik skubiosios pagalbos skyriuose, bet ir teritoriniuose skubiosios pagalbos padalinuose ir skubiosios pagalbos kabinetuose.

Ligoninių priėmimo-skubiosios pagalbos skyrių tinklo ir infrastruktūros modernizavimo grupė parengė naują tvarką, kurioje detalai pagal skyrių tipus patvirtinti reikalavimai patalpoms, medicinos priemonėms, sveikatos priežiūros specia-

listams, jų darbo laikui, kvalifikacijos tobulinimui bei atskirai detalizuoti papildomi skubiosios medicinos pagalbos teikimo vaikams reikalavimai.

Skubiosios medicinos pagalbos kabinetuose būtų teikiama skubiosios medicinos pagalbos paslaugos pagal šeimos gydytojo kompetenciją. Konkretų darbo laiką nustatytų įstaigos vadovas, atsižvelgdamas į realų poreikį. Ši veikla gali būti vykdoma pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos patalpose arba pagal sutartį kitos įstaigos patalpose.

Skubiosios medicinos pagalbos skyrius būtų stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos pa-

dalins, kuriame priimami pacientai visą parą, atvykę dėl būtiniosios medicinos pagalbos, kitų skubiai reikalingų asmens sveikatos priežiūros paslaugų ir planinės hospitalizacijos. Skubiosios medicinos pagalbos skyrius privalo būti aktyviojo gydymo stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose, bet šis reikalavimas netaikomas Laisvės atėmimo vietų ligoninei, įstaigoms, teikiančioms tik plastinės ir rekonstrukcinės chirurgijos, reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugas.

Teritoriniai skubiosios medicinos pagalbos skyriai veiktu daugiaprofilinėse stacionarinėse aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose, tačiau kitu nei šias paslaugas teikiančios įstaigos adresu bei dirbtu visą parą.

Pagal teikiamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas skubiosios medicinos pagalbos skyriai skirstomi į 5 tipus:

A tipo – esantys vieno profilio stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose. Šiame skyriuje darbo dienomis ne mažiau kaip 12 valandų per parą turi dirbti atitinkamos profesinės kvalifikacijos gydytojas, visą parą – slaugytojas.

A1 tipo – esantys pirminio lygio stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose, kai savivaldybės teritorijoje nėra antrinio lygio stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos. A1 tipo skubiosios medicinos pagalbos skyrių steigimas nėra privalomas. A1 tipo skyriuje darbo dienomis ne mažiau kaip 12 valandų per parą turi dirbti gydytojas, visą parą – slaugytojas. Komandoje su slaugytoju gali dirbti paramedikai, skubiosios medicinos pagalbos paramedikai.

B tipo – esantys daugiaprofilines stacionarines antrines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose, išskyrus mažąsias rajono lygmens ligonines. Šiame skyriuje turi dirbti gydytojas ir slaugytojas. Komandoje su slaugytoju gali dirbti paramedikai, skubiosios medicinos pagalbos paramedikai.

B1 tipo – esantys mažosiose rajono lygmens ligoninėse. Darbo dienomis ne mažiau kaip 12 valandų turi dirbti gydytojas, visą parą – slaugytojas, komandoje su slaugytoju gali dirbti paramedikai, skubiosios medicinos pagalbos paramedikai.

C tipo – esantys daugiaprofilinėse stacionarinėse tretines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose. Skyriuje turi dirbti gydytojas ir slaugytojas. Komandoje su slaugytoju gali dirbti paramedikai, skubiosios medicinos pagalbos paramedikai.

Vaikų B ir C tipo skubiosios medicinos pagalbos skyriuje ir vaikų teritoriniame B ir C tipo skubiosios medicinos pagalbos skyriuje visą parą dirba vaikų ligų gydytojas. Kartu gali dirbti ir kitos profesinės kvalifikacijos gydytojai, kurių medicinos norma suteikia teisę teikti skubiąją medicinos pagalbą vaikams.

Visuose išvardytuose skyriuose gali dirbti gydytojai, slaugytojai, akušeriai, paramedikai, skubiosios medicinos pagalbos paramedikai, jei nuo jų atitinkamos kvalifikacijos įgijimo praėjo ne daugiau kaip penkeri metai, šie specialistai ne rečiau kaip vieną kartą per penkerius metus turi išklausti ne trumpesnę kaip 36 val. skubiosios medicinos pagalbos teikimo vaikams ir suaugusiesiems privalomojo profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursą.

Gydytojai, slaugytojai, akušeriai, paramedikai, skubiosios medicinos pagalbos paramedikai, pradėję dirbti minėtuose skyriuose ir kabinete vėliau negu po 5 metų po atitinkamos profesinės kvalifikacijos įgijimo, turi išklausti ne trumpesnę kaip 36 val. skubiosios medicinos pagalbos teikimo vaikams ir suaugusiesiems papildomojo profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursą per pirmuosius darbo skubiosios medicinos pagalbos skyriuje, teritoriniame skubiosios medicinos pagalbos skyriuje, skubiosios medicinos pagalbos kabinete metus.

Atkreiptinas dėmesys, kad būtinos medicinos priemonės, laboratoriniai ir kiti tyrimai yra detalizuoti pagal skyrių tipus.

Nustatyta, kad bendruose skubiosios pagalbos skyriuose vaikų srautui skirtos patalpos privalės būti atskirtos nuo suaugusiųjų srauto patalpų, o vaikų apžiūros patalpų, higienos patalpų aplinka turės būti pritaikyta jų poreikiams. Naujame apraše atsisakoma perteklinio reikalavimo palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse privalomai steigti skubiosios pagalbos skyrius. Naujoji tvarka įsigalios lapkričio 1 d., tačiau numatytas pereinamasis laikotarpis – iki 2021 m. sausio 1 d. – per kurį turės būti sukomplektuotos medicinos priemonės. Reikalavimai personalui įsigalios dar vėliau – nuo 2023 m. sausio 1 d.

„Nauja skubiosios pagalbos įstaigų struktūra galėtų ir turėtų užtikrinti racionalių pacientų srautų paskirstymą bei trumpesnę pagalbos laukimo laiką. Pageidaujama rezultatų sulauksime, jei įstaigos atliks namų darbus, tai yra skirs tinkamą dėmesį personalo kvalifikacijai, paslaugų teikimui visą parą, būtinų medicinos priemonių įsigijimui bei jų priežiūrai“, – teigia Akreditavimo tarnybos direktorė Nora Ribokienė.

*Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos
prie Sveikatos apsaugos ministerijos inf.*

Tobulesnės elektroninės paslaugos jūsų patogumui

Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Akreditavimo tarnyba) teikiamomis elektroninėmis paslaugomis naudojasi vis daugiau medikų. Sistema tobulinama, kad būtų patogesnė vartotojams. Supažindiname su sistemos galimybėmis, aktualiomis medikams, bei pateikiame paaiškinimus apie būtinus vartotojo veiksmus, kad procesas būtų sklandus ir rezultatyvus.

Per pastaruosius kelerius metus gerokai padaugėjo sveikatos priežiūros specialistų, kurie dokumentus licencijai išduoti, patikslinti, licencijuojamos veiklos sąlygų laikymuisi patvirtinti, licencijos galiojimo sustabdymo panaikinti bei spaudo numeriui suteikti teikia per Akreditavimo tarnybos elektroninių paslaugų portalą <https://licencijavimas.vaspvt.gov.lt/>. Elektroninės paraiškos 2018 m. sudarė 97 proc., o